

modererer adoptionsnævnet sin holdning og anfører, at de nye regler kun skulle danne udgangspunkt. Nævnets holdning i ankesager understreger derimod, at de nye krav følges som altovervejende hovedregel, og at dispensationsmuligheder stort set må betegnes som illusoriske. I den før nævnte skrivelse af den 28. oktober 1976 fra nævnet til socialcentrenes samråd anføres, at aldersgrænserne meget vel senere kan blive sænket yderligere. Disse forhold gør situationen uholdbar for adoptanterne.

Gennemgang af de enkelte generelle krav

1. Alder.

Adoptanternes alder er en ubetydelig faktor i bedømmelsen af adoptivforældrenes egnethed. I betænkning III, side 46, hedder det da også: »Sammenfattende kan det siges, at fremfor alt er adoptivforældrenes personlighed og forholdene i ægteskabet af grundlæggende betydning for resultatet af adoptionen, medens ydre faktorer som alder, sociale og økonomiske kår er af mindre betydning i forhold hertil.«

Ved tilladelse til døgnpleje stilles ikke krav til plejeforældrene om en øvre aldersgrænse (jfr. cirkulæret om dag- og døgnpleje). Plejeforældrenes egnethed vurderes i hvert enkelt tilfælde. Man nægter ikke som ved adoption godkendelse til velkvalificerede 40–50-årige plejeforældre ved at udelukke dem fra en konkret vurdering. Det er ofte relativt vanskelige børn, der er i døgnpleje, og ifølge plejehjemsforeningerne bliver længerevarende plejeanbringelse hos plejefamilier mere og mere almindelige.

De noget ældre børn (over 3 år) er erfaringsmæssigt indtil den 1. november 1976 ofte blevet adopteret af de lidt ældre adoptanter, der havde erfaringer med egne biologiske børn eller adoptivbørn og således var specielt egnede til at imødekomme denne større udfordring, som adoption af ældre børn kan stille. Ved de nye krav udelukkes imidlertid denne forældregruppe både på grund af aldersgrænser og kravet om reduktion af antallet af børn. Det vil derfor være yderst vanskeligt at finde adoptivforældre til denne gruppe børn. Det er bl. a. baggrunden for Adoption Centers meddelelse af den 8. juni 1977 til de adoptionssøgende. Heri efterlyses adoptivforældre til børn over 2 år. Adoption Center formidlende i 1971–72 30 pct. af de børn, der var 3 år eller mere, til forældre, der ville overskride de nye aldersgrænser. Tilsvarende tal er for Terre des Hommes' vedkommende i perioden 1971–76 36 pct. af alle børn og mere end 50

pct. af de børn, der var 3 år eller mere. (Adoption Center og Terre des Hommes er adoptionsformidlende organisationer i Danmark).

I socialforsker Vita Pruzans undersøgelse – »Født i udlandet, adopteret i Danmark« – (fra socialforskningsinstituttets publikation 77) – ville 30–40 pct. af forældrene overskride de nye aldersgrænser. Denne undersøgelse er foretaget af socialforskningsinstituttet efter justitsministeriets anmodning og blev offentliggjort i juli 1977, medens hovedresultaterne var tilgængelige i begyndelsen af 1976 (Socialt tidsskrift, nr. 1. 1976).

Det er rimeligt, at adoptanternes alder ikke er større end, at sandsynligheden for, at adoptanterne ikke lever, til adoptivbarnet er fyldt 18 år, er meget lille. Den foreslåede aldersdifference sikrer dette.

Den tidligere forskel mellem aldersgrænsen for kvinden (40 år) og manden (45 år) er ubegrundet, og der bør indføres ligestilling. Den foreslåede aldersdifference på 45 år harmonerer desuden med forholdene for forældre med egne biologiske børn.

I følgende vestlige lande findes ingen øvre aldersgrænser for adoptanter: Sverige, Tyskland, England, Frankrig, Belgien, Italien, Portugal, Canada og USA. I Holland må aldersforskellen mellem adoptant og adoptivbarn ikke overstige 50 år.

I pressen og i svaret til folketingets retsudvalg fremhæver nævnet og specielt dets formand, statsadvokat Mogens Hornslet, betydningen af, at kvindens alder på det tidspunkt, hvor barnet adopteres, er så lav, at barnets pubertet og kvindens klimakterium (overgangsalder) ikke opstår samtidig. Dette synspunkt beror på en fejlagtig opfattelse af kvindens klimakterium som en proces, der på grund af hormonale ændringer uundgåeligt medfører psykisk instabilitet. Nyere forskning finder en meget lille grad af sammenhæng mellem disse faktorer. Årsagen til en ophobning af psykiske problemer i kvindens overgangsalder er først og fremmest betinget af psykosociale faktorer. Disse kan hos den enkelte vurderes ved forundersøgelsen. Mange kvinder har slet ingen problemer i overgangsalderen. Den fulde konsekvens af dette synspunkt hos adoptionsnævnet ville i øvrigt være at nedsætte kvindens maksimumsalder til 28. Først da vil man kunne undgå et sammenfald af pubertet hos adoptivbarnet og klimakterium hos adoptivmoderen.

Der er derfor god grund til at antage, at de i lovforslaget indførte alderskrav bedre end de af adoptionsnævnet den 1. november 1976 indførte sikrer adoptivbarnet velegnede forældre. Der er under ingen omstændigheder basis for at antage, at